

OCTROOIEN

Tijdelijk exploitatierecht uitvinding

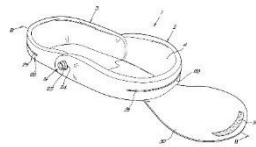
Een octrooi, ook wel patent of brevet genoemd, is een uitsluitend en tijdelijk recht van exploitatie dat door de wetgever verleend wordt voor een uitvinding.

Hierbij wordt onder uitvinding een technische vinding verstaan die zowel betrekking mag hebben op een inrichting, als op een product, alsnog op een werkwijze voor het uitvoeren of realiseren van technische zaken.

Vereisten voor het beschermen van een uitvinding door middel van een octrooi

Om beschermbaar te zijn door middel van octrooi dient een uitvinding aan bepaalde vereisten te voldoen. De vereisten om een geldig en effectief octrooi te bekomen, zijn van land tot land verschillend en worden bepaald door de aldaar gangbare wetgeving. Nochtans kan gesteld worden dat in de meeste gevallen aan de volgende 4 basisvereisten dient voldaan te worden:

1. De uitvinding moet nieuw zijn, met andere woorden, zij dient betrekking te hebben op een nieuw voorwerp (inrichting, toestel, machine), een nieuwe stof (samenstelling van een product) of een nieuwe werkwijze (bijvoorbeeld fabricatiestappen).

Onder nieuw wordt hierbij verstaan dat de uitvinding niet behoort tot de zogenaamde stand van de techniek, waarbij met de stand van de techniek meestal alles bedoeld wordt wat wereldwijd publiek beschikbaar is op welke wijze dan ook. Voor de meeste staten dient aan deze voorwaarde voldaan te zijn tot op het ogenblik van de indiening van de octrooiaanvraag.

2. De te beschermen materie dient het resultaat te zijn van uitvinderwerkzaamheid. Dit betekent dat de uitvinding betrekking heeft op materie die niet voor de hand liggend is. Hierbij wordt nog al eens het begrip gehanteerd dat uitsluitend sprake kan zijn van een uitvinding wanneer de betreffende materie niet met de kennis van een middelmatige vakman uit de stand van de techniek kan worden afgeleid.
3. De uitvinding moet vatbaar zijn voor toepassing op het gebied van de nijverheid, waaronder ook de land- en tuinbouw wordt gerekend. Dit mag zeer ruim geïnterpreteerd worden, namelijk dat de uitvinding vatbaar moet zijn om commerciële doeleinden te dienen.
4. De uitvinding mag niet strijdig zijn met de openbare orde of de goede zeden

Materie die wordt uitgesloten van octrooieren:

- wetenschappelijke theorieën;
- wiskundige methoden;
- esthetische vormgevingen;
- stelsels, regels en methoden voor het verrichten van geestelijke arbeid, voor spellen of voor de bedrijfsvoering, alsook computerprogramma's als dusdanig;
- methoden voor de behandeling van het menselijk en dierlijk lichaam, alsook werkwijzen om een diagnose te stellen;

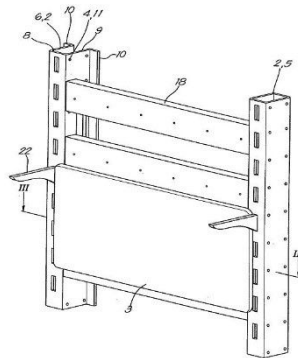
- leermethodes;
- verkoopmethodes;
- het presenteren van gegevens;
- kweekproducten, die onder een afzonderlijke wetgeving vallen;
- dierenrassen;
- werkwijzen van biologische aard voor het voortbrengen van planten of dieren, met uitzondering van microbiologische werkwijzen en hun voortbrengselen.

Deze beperkingen gelden voor een groot aantal staten.

Bovendien dient ermee rekening gehouden te worden dat sommige staten bepaalde technische gebieden van octrooieerbaarheid uitsluiten. Zo kunnen in sommige landen bijvoorbeeld geen octrooien verkregen worden voor voedingswaren en voor werkwijzen om voedingswaren te vervaardigen, doch wel voor inrichtingen die hiertoe worden aangewend.

Wie kan een Belgisch octrooi aanvragen?

Iedere natuurlijke of rechtspersoon en iedere vennootschap gelijkgesteld aan een rechtspersoon kan, ongeacht zijn nationaliteit en woonplaats, een Belgisch octrooi aanvragen. Een octrooiaanvraag kan door meerdere aanvragers gezamenlijk worden ingediend.

Mogelijke wegen

a. Nationaal

In de meeste landen van de wereld kunnen octrooien door middel van een nationale procedure worden aangevraagd. Een beperkt aantal landen voorziet evenwel niet in de mogelijkheid tot octrooibescherming. Verder zijn er nog een aantal staten waarbij de verkrijging van een octrooi door middel van bilaterale verdragen met andere landen wordt bepaald.

b. Regionaal

In bepaalde landen kan octrooibescherming verkregen worden via een regionale procedure. Zulke regionale procedure voorziet erin dat door middel van enkele indienings- en/of verleningsprocedure octrooibescherming voor verscheidene landen kan worden bekomen. Het belangrijkste voorbeeld hiervan is de Europese octrooiaanvraag die met slechts één procedure geldt voor meerdere landen (maximaal zelfs 38 landen).

Daarnaast bestaat ook nog de mogelijkheid om, enerzijds, voor een aantal Afrikaanse landen en, anderzijds, voor een aantal Aziatische landen een aanvraag door middel van een gemeenschappelijke procedure uit te voeren.

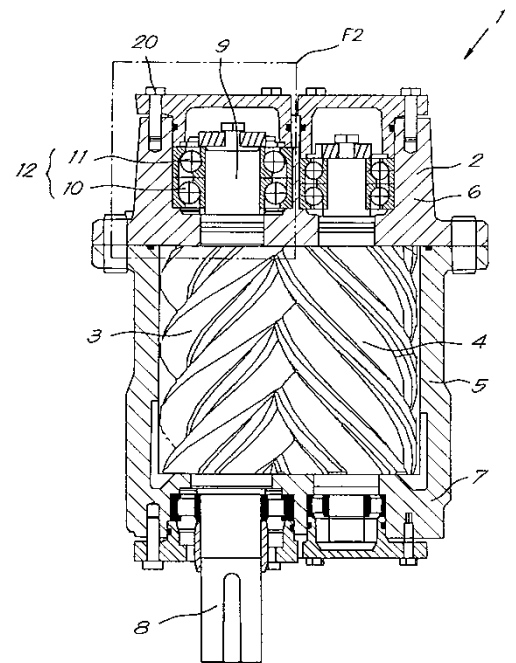
c. Internationaal

De internationale octrooiaanvraag laat toe dat voor een aantal landen ☐ enkele indieningsprocedure kan worden gevolgd met de mogelijkheid de eigenlijke nationale of regionale fasen uit te stellen voor een welbepaalde periode.

Deze aanvraag is mogelijk voor een honderdveertigtal landen die het verdrag ondertekenden tot samenwerking inzake octrooien wat kortweg het PCT-verdrag (Patent Cooperation Treaty) wordt genoemd.

d. Inroeping van prioriteit

Bij het aanvragen van octrooibeschermt in landen die het Verdrag van Parijs hebben ondertekend, kan binnen het jaar volgend op een eerste indiening een prioriteitsrecht worden ingeroepen voor hierop gebaseerde latere indieningen in andere landen.

Kosten

a. Directe kosten

De directe kosten zijn de kosten die zich voordoen bij de indiening van een octrooiaanvraag. Zij bestaan hoofdzakelijk uit de kosten van de octrooigemachtigde voor het opstellen van de octrooitekst met tekeningen en conclusies en de indieningskosten van het depot.

De kosten voor een Belgische octrooiaanvraag die materie behandelt van een doorsnee ingewikkeldheid, bedragen

(exclusief BTW):

opstellen van een ontwerp van octrooiaanvraag met tekeningen en rechtsconclusies	€ 3.400,-
opstellen van indieningsformulieren en kosten voor het vervullen van de indieningsformaliteiten en het opvolgen van termijnen	€ 350,-
officiële taksen voor indiening en het aanvragen van het internationaal nieuwheidsonderzoek (afhankelijk van het aantal tekeningen)	€ 450,-
overmaken van de resultaten van het nieuwheidsonderzoek met	

summier commentaar en inlichtingen met betrekking tot het vervolg van de procedure en mogelijke uitbrei- dingen	€ 200,-
--	---------

Bij het indienen van een Europese octrooiaanvraag, waarbij de prioriteit van een reeds bestaande octrooiaanvraag wordt ingeroepen, schommelen deze indieningskosten tussen de € 5.000,- en 6.200,- (incl. vertalingskosten).

b. Procedurekosten

In de landen waar, na indiening, de verlening van het octrooi een louter formele stap is, zijn de procedurekosten doorgaans zeer laag.

Bij indiening in landen waarbij wel een onderzoeksprocedure ten gronde wordt uitgevoerd om na te gaan of het octrooi al dan niet kan worden verleend, dient wel met de procedurekosten rekening te worden gehouden.

c. Instandhoudingtaksen

Om een octrooiaanvraag in stand te houden gedurende de maximale voorgeschreven termijn is men in de meeste landen jaartaksen verschuldigd.

Bij niet-betaling van deze jaartaksen valt het octrooi in het publiek domein, zodat de uitvinding vrij door iedereen kan worden toegepast.

Tussenkost van de octrooigemachtigde

Voor particulieren en voor ondernemingen die niet kunnen terugvallen op een eigen octrooidienst is om verscheidene redenen de tussenkost van een octrooigemachtigde sterk aan te raden. Hiertoe kan men bij octrooibureaus terecht.

De octrooigemachtigde is een deskundige die door zijn kennis en ervaring reeds van bij de indiening de procedure in goede banen zal leiden om een zo breed mogelijke bescherming te bekomen. Hij zal in de eerste plaats een advies geven of de betreffende uitvinding wel vatbaar is voor octrooi.

Bij het opstellen van het octrooiontwerp zal hij er verder rekening mee houden dat de reikwijdte van de aanvraag optimaal wordt vastgelegd, zodat bij de verlening van het octrooi de uitvinding niet door potentiële namakers kan worden omzeild.

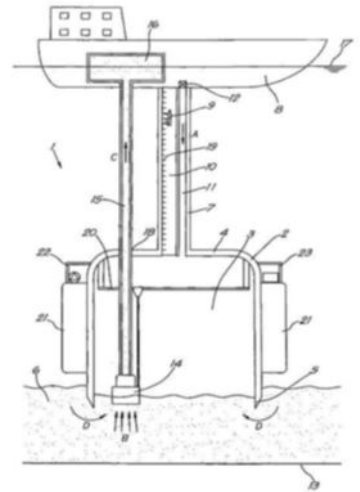
De tussenkost van een octrooigemachtigde is ook aangeraden teneinde uit te sluiten dat onherroepelijke termijnen voor het indienen van antwoorden, het verrichten van formaliteiten en het betalen van taksen over het hoofd worden gezien.

De octrooigemachtigde is tevens de persoon die het beste geplaatst is om de octrooiprocedure in zodanige banen te leiden dat een aanvraag een optimale kans maakt om in een verleend octrooi te resulteren.

Nut van een octrooi, rechten en plichten

- vermijden dat een derde hetzelfde deponert en verbod oplegt het product te vervaardigen;
- mogelijkheid om derden te verbieden het product te vervaardigen;
- mogelijkheid om licenties te verlenen of de rechten over te vervaardigen;
- creativiteit binnen het bedrijf aan te moedigen;
- bescherming van de geïnvesteerde kosten in innovatie ;
- bescherming van de marktpositie.

Vergelijking nationaal/Europees/PCT

Nationale octrooiaanvragen worden doorgaans ingediend om een eerste depot uit te voeren teneinde de prioriteit voor volgende depots te kunnen invoeren.

Hierbij zijn indieningen in landen (zoals bv. België) waar geen onderzoek ten gronde maar slechts een nieuwheidsonderzoek plaatsvindt bijzonder aangewezen, vermits in dergelijke gevallen de kosten beperkt blijven en men de nieuwheid kent voor men kosten maakt voor uitbreidingen.

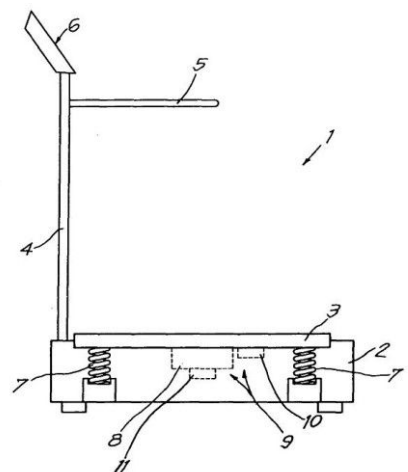
Vervolgens beschikt men voor de meeste landen over de voornoemde prioriteitstermijn van 12 jaar binnen dewelke nog octrooiaanvragen in andere landen kunnen worden ingediend, zulks met behoud van de oorspronkelijke datum van de eerste aanvraag.

Door gebruik te maken van dit recht van voorrang wordt het voordeel geboden de kosten voor bescherming in een groot aantal landen gedurende een bepaalde tijd op te schuiven.

Wanneer men bij de uitbreiding van de octrooirechten overweegt om in drie of meer Europese landen die lid zijn van het Europees octrooiverdrag in te dienen, dan wordt bij voorkeur voor een Europese octrooiaanvraag met aanduiding van deze landen gekozen. Vermits de aanvraag van een dergelijk octrooi slechts 12 verlengingsprocedure kent, zijn de kosten bij aanduiding van drie of meer landen doorgaans geringer dan wanneer octrooien afzonderlijk langs de nationale wegen worden aangevraagd.

De internationale octrooiaanvraag brengt supplementaire kosten met zich mee. De kosten voor de regionale en nationale indieningen blijven inderdaad voor de meeste landen hetzelfde als wanneer men direct regionale en nationale indieningen zou hebben uitgevoerd.

Nochtans kan het in een aantal gevallen interessant zijn om gebruik te maken van de internationale aanvraag. Dit is onder andere het geval wanneer men aan het einde van de prioriteitstermijn op een zeer korte termijn toch nog beschermingen wenst aan te vragen in een groot aantal landen. Technisch kan dit meestal moeilijk of niet gerealiseerd worden door nog nationale of regionale indieningen uit te voeren. In dat geval biedt een

internationale octrooiaanvraag een noodoplossing, vermits onder andere de noodzakelijke vertalingen naar de landstalen van de betreffende landen naar een latere datum kunnen worden verschoven.

De internationale octrooiaanvraag biedt eveneens het voordeel dat een octrooieerbaarheidsadvies kan worden gevraagd en dat de eigenlijke nationale of regionale fasen kunnen uitgesteld worden tot 30 of 31 maanden, waardoor de kosten voor de nationale en/of regionale octrooiaanvragen uitgesteld worden.

Talen gebruikt bij een octrooiaanvraag

Bij nationale indieningen moet het depot van de octrooiaanvraag doorgaans geschieden in \square van de landstalen van de betreffende staat of dienen binnen een bepaalde termijn vertalingen te worden ingediend.

Bij een Europese octrooiaanvraag kunnen drie officiële talen gebruikt worden, namelijk Frans, Engels of Duits. Nadat het octrooi is verleend, moet, enerzijds, een mandataris worden aangesteld. Anderzijds dienen in de meeste van de Europese lidstaten vertalingen van de beschrijving en de conclusies of enkel van de conclusies ingediend te worden.

Ook bij de internationale octrooiaanvraag wordt tijdens de procedure gebruik gemaakt van het Frans, Engels of Duits.

Duurtijd van een octrooi

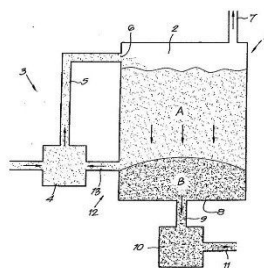
De maximale duurtijd van het octrooi verschilt van land tot land.

De duurtijd bedraagt 20 jaar vanaf de indieningsdatum voor:

- België
- Nederland
- Duitsland (voor gebruiksmodellen 10 jaar)
- Frankrijk (voor gebruikscertificaat 6 jaar)
- Europa (ook voor de delen van een Europees octrooi)
- U.S.A.: twintig jaar vanaf de indieningsdatum (octrooien ingediend na 8 juni 1995);

Inbreuk

Bij namaak door derden van het voorwerp van een geldig octrooi kunnen deze derden worden vervolgd wegens inbreuk. Hiertoe moet een procedure voor de bevoegde rechtbanken worden ingesteld, namelijk voor de Rechtbank van Koophandel.

Octrooien als documentatie

Gepubliceerde octrooien vormen een belangrijke bron van documentatie in de technische wereld. Doordat een bedrijf kennis heeft van de gepubliceerde octrooimaterie die zijn sector aanbelangt, kan voorkomen worden dat nutteloos researchwerk wordt uitgevoerd op zaken die reeds lang bekend zijn. Bovendien kan de concurrentie op de voet gevolgd worden, waardoor, enerzijds, een achterstand in het bedrijf kan worden vermeden en, anderzijds, geen dure projecten worden opgestart die achteraf op het verzet van de concurrentie zouden stoten.

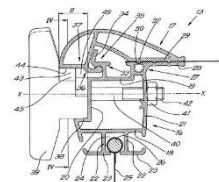
Door opzoeken, die door octrooibureaus kunnen worden uitgevoerd, kan een vrijwel onuitputbare bron van documentatie aangelegd worden.

Naargelang het doel kunnen verschillende soorten opzoeken worden onderscheiden:

- opzoeken onder de naam: deze opzoeken laten toe alle octrooien te verzamelen die op naam van een uitvinder en/of aanvrager werden ingediend. Dit kan belangrijk zijn wanneer men inzage wenst in de octrooiportefeuille van welbepaalde octrooihouders.
- opzoeken tussen de materie: deze opzoeken laten toe alle octrooien te verzamelen over een welbepaald onderwerp. Door deze opzoeken kan worden nagegaan welke ontwikkelingen zich in een bepaalde sector manifesteren en kan men eveneens te weten komen welke personen of firma's in een bepaalde sector actief zijn.
- bewakingen: een bewaking biedt de mogelijkheid op regelmatige tijdstippen, bijvoorbeeld maandelijks, na te gaan, tussen de gepubliceerde octrooischriften, welke octrooiaanvragen werden ingediend, hetzij door een bepaalde octrooihouder, hetzij met betrekking tot een bepaalde materie.
- familieopzoeken: door middel van een familieopzoeking kan nagegaan worden of, uitgaande van een bepaald octrooischrift, overeenstemmende octrooiaanvragen werden ingediend in andere landen die de prioriteit van eenzelfde eerste indiening inroepen. Dergelijke opzoeken laten toe de territoriale reikwijdte van een geoctrooieerd onderwerp te kennen.

Steunmaatregelen

- fiscaal voordeel voor octrooien
- fiscale vrijstelling voor nieuwe vindingen

Wetten en verdragen

- het Unieverdrag tot bescherming van de industriële eigendom ondertekend te Parijs op 20 maart 1883, laatst gewijzigd op 14 juli 1967 en algemeen bekend als het Verdrag van Parijs.

- nationaal recht inzake octrooien, voor België bepaald bij de wet van 28 maart 1984 op de octrooien, die van kracht is geworden op 1 januari 1987 en laatst gewijzigd door de wet van 10 mei 2007.
- het Europees octrooiverdrag, ondertekend te München op 5 oktober 1973, goedgekeurd door de wet van 8 juli 1977, van kracht geworden voor België op 7 oktober 1977.
- het verdrag tot samenwerking inzake octrooien, kortweg PCT (Patent Cooperation Treaty) genoemd, ondertekend te Washington op 19 juni 1970, van kracht geworden voor België op 14 december 1981 .

ques - Patente - Entwürfe - Marke - Patentes - Diseños - Marcas - Patents - Designs - Trade
- Marke - Patentes - Diseños - Marcas - Patents - Designs - Trade marks - Octrooien - Mod
Designs - Trade marks - Octrooien - Modellen - Marken - Brevets - Dessins - Marques - Pa
- Entwürfe - Marke - Patentes - Diseños - Marcas - Patents - Designs - Trade marks - Octr
Octrooien - Modellen - Marken - Brevets - Dessins - Marques - Patente - Entwürfe - Marke -
s - Dessins - Marques - Patente - Entwürfe - Marke - Patentes - Diseños - Marcas - Patent
ente - Entwürfe - Marke - Patentes - Diseños - Marcas - Patents - Designs - Trade marks -
arcas - Patents - Designs - Trade marks - Octrooien - Modellen - Marken - Brevets - Dessin
arques - Patente - Entwürfe - Marke - Patentes - Diseños - Marcas - Patents - Designs - Tr
oioien - Modellen - Marken - Brevets - Dessins - Marques - Patente - Entwürfe - Marke - Pa
Dessins - Marques - Patente - Entwürfe - Marke - Patentes - Diseños - Marcas - Patents -
te - Entwürfe - Marke - Patentes - Diseños - Marcas - Patents - Designs - Trade marks - Oc
cas - Patents - Designs - Trade marks - Octrooien - Modellen - Marken - Brevets - Dessins -
ques - Patente - Entwürfe - Marke - Patentes - Diseños - Marcas - Patents - Designs - Trade
Entwürfe - Marke - Patentes - Diseños - Marcas - Patents - Designs - Trade marks - Octro
s - Marcas - Patents - Designs - Trade marks - Octrooien - Modellen - Marken - Brevets - D
gns - Trade marks - Octrooien - Modellen - Marken - Brevets - Dessins - Marques - Patente
dellen - Marken - Brevets - Dessins - Marques - Patente - Entwürfe - Marke - Patentes - DI
tents - Designs - Trade marks - Octrooien - Modellen - Marken - Brevets - Dessins - Marqu
en - Brevets - Dessins - Marques - Patente - Entwürfe - Marke - Patentes - Diseños - Marc
ente - Entwürfe - Marke - Patentes - Diseños - Marcas - Patents - Designs - Trade marks -
Patentes - Diseños - Marcas - Patents - Designs - Trade marks - Octrooien - Modellen - Mer
Trade marks - Octrooien - Modellen - Marken - Brevets - Dessins - Marques - Patente - En
e - Marke - Patentes - Diseños - Marcas - Patents - Designs - Trade marks - Octrooien - Mo

Arenbergstraat 13 www.bockstael-patents.be Fax: 03/233.71.62

2000 Antwerpen patents@bockstael.be Tel.: 03/225.00.60

arken - Brevets - Dessins - Marques - Patente - Entwürfe - Marke - Patentes - Diseños - Ma
patente - Entwürfe - Marke - Patentes - Diseños - Marcas - Patents - Designs - Trade marks
- Patentes - Diseños - Marcas - Patents - Designs - Trade marks - Octrooien - Modellen - M
s - Trade marks - Octrooien - Modellen - Marken - Brevets - Dessins - Marques - Patente - E
ürfe - Marke - Patentes - Diseños - Marcas - Patents - Designs - Trade marks - Octrooien - M
Marques - Patente - Entwürfe - Marke - Patentes - Diseños - Marcas - Patents - Designs - T